

Organizirati hočete tukaj? Ze desetletja ste živel v akuzah organizirati na Goriškem. Zakaj pa li vam Vaši ožji rojaki ne zaupajo? Zakaj jih puščate Vi sedaj same, ko bi pač dobrih zagovornikov in tolažnikov najbolj potrebovali v laški sili in svoji po vojni povzročeni bedi? Glejte, idite tja in ne delajte pri nas nepotrebne zgage!

Ali Vas morda tam nočejo? Če so vam med goriškimi vašimi domačini, kateri Vas poznajo, rojstna tla nezanesljiva ali prevročna, potem ne zaslužite zaupanja med nami, ki ste nas ogrdili kot zaostale in starokopitne kmete.

Vašo in Vaših lažisamostojnost smo najbolj spoznali ob rojstvu Samostojne, ko ste se šli vsi skupaj pokloniti svojemu krsnemu botru dr. Žerjavu. Dalje smo jo spoznali na obnem zboru Slovenske kmetijske družbe, kjer se je združilo vse liberalstvo in trgovsko odelništvo v Samostojni in je blatilo poštenega in delavnega ter razumnega kmeta Iskra. Vaš politični krsni boter dr. Žerjav vam je sedaj dal tudi že nov

občinski volilni red. Pač samo za to, da bi bili za njegovega političnega rabeljina proti nam. Gliha vkup štrih, pravimo mi, zato prav dobro pašejo skupaj — najhujši zatiralec svobode kmetijskih občin dr. Žerjav in Mrmolja s svojimi laži-samostojnimi tovariši.

Se eno vam imam javno povedati! V naši Slovenski Kmečki Zvezi se zbirajo vsi, ki so poštenega, narodnega, verskega in kmetijskega mišljenja in tudi hočejo v tem duhu delovati. Če vi hujskate in govorite proti nekaterim našim sinovom, ki smo jih spočeli mi kmetijski očetje in so jih rodile in vzgojile naše poštene kmetijske matere, potem pač pljuvate po kmetih samih. Zato pa le rajši pojdite na Goriško svoje črešnje saditi in zobati! Zadositi ste nam škodovali s svojo izjavo in baharijo o čistih dohodkih v Beogradu. Zato sedaj socijalni demokrat minister Korač in drugi lahko trdijo, da si je kmet nadrl denarja, saj ste vi rekli, da ste imeli v enem letu na pet oralih 30.000 K čistega dobička.

svetu in prosi pomoči. Bil je pri Francozih, pri Čehih, rekel je, da pojde udi v Beograd. A izdatne pomoči ni in samo Amerika bi zamogla obilneje pomoči.

Mađarska.

Na Mađarskem so bile volitve. Nekaj izidev še ni znanih, vendar toliko je gotovo, da so socijalisti popolnoma tepeni, nekdanji liberalci so ršili samo par mandatov, zloglasna Košutova stranka je izginila, najmočnejši stranki sta: k ršćansko-narodna in pa kmetijska stranka. Obe stranki imata dve skupni točki: nasprotstvo do Zidov in želja, da se odpravi republika in vpostavi kraljestvo. Sicer pa mi ne vedo, koga bi izbrali za kralja in to tudi ne bo lahka reč.

Rusija.

Povseh državah zmogovite entente je zavlada grozen strah pred boljševiki. Zlasti je ta strah prevzel angleške in francoske državnike. V Ameriki love boljševike kot muhe, kar je tujcev, jih nalagajo na ladje in odpošljajo v domače kraje nazaj in zlasti na Rusko. Domačine pa ograjajo na samotnih otokih, da ne okužijo še nedolžnih prebivalcev s svojimi nauki. Kakor že znano, so na Ruskem boljševiki strahovito naklesili takozvane ruske generale, ki so jih hoteli premagati s pomočjo entente. Najmočnejšega med njimi, Kolčaka, so celo vjeli, Denikina in Judeniča pa čisto razbili in vrgli prav na rob ruske države. Pričakovalo se je, da se bodo po teh zmagah obrnili proti Poljakom in Rumuncem, ki so jim naj bližji. A naredili so obratno. Vrgli so se v nasprotni smeri v Azijo, zbrajo Mongolce, Kitajce, Turke, ter druge divje azijske narode, s katerih pomočjo hočejo vdreti v Indijo, ki je angleška last. Ta prebogata dežela je vir bogastva in moči angleške države. Ako izgube Indijo, je konec Anglije. Radi tega se Angleži v groznem strahu. V strahu so pa tudi Poljaki in Rumuni, ki so najbližji sosedi Rusov. Ako boljševiki udarijo nanje in prederajo na eni strani na Nemško, na drugi na Bolgarsko, je cel mir, kot so ga delali v Parizu, razbit na črepinje. Vsled tega je naglo odpotoval ne Poljsko glavni načelnik ententnih čet, slavni general Foch, da prevzame na poljski meji vodstvo zoper boljševike.

Organizirajte kolportažo (razprodajo) „Slov. Gospodarja in Straže!“

Listi so se podražili. Marsikdo si ne bo mogel več za celo leto naročiti naših listov. Vendar bi jih mnogi radi sproti kupovali, zlasti ob nedeljah. Zato je treba v vsaki župniji

organizirati kolportažo

to je raznašanje, ponujanje in prodajo naših časnikov!

V bivši avstrijski državi ni bilo svobodne kolportaje, deželna vlada v Ljubljani je takoj spočetka dovolila, da se smejo razne tiskovine, v prvi vrsti časniki javno na cesti, v gostilni itd. svobodno raznašati, ponujati in prodajati. Nam nasprotne stranke, demokratska, socijalistična in samostojna pridno izrabljajo to svobodo in z veliko požrtvovalnostjo vsiljujejo in razprodajajo svoje časopise po deželi. Proti temu je samo eno sredstvo: da tudi mi organiziramo kolportajo naših listov „Straže“ in „Gospodarja“.

V vsaki župniji dobite nekoga,

ki bo ob nedeljah, praznikih, sejnih, sploh ob dneih, ko se zbere pri farji cerkvi več ljudi, pred cerkvijo razprodajal naše liste. To nalogo lahko prevzame organist ali mežnar, ali kak drug mož, ali fantek, če je še tudi komaj iz šole, ali pogumno dekle! Ni pa dovolj, da bi se prodajali naši listi samo v štacuni, tam jih prav malokdo kupi.

Kake ponujaj in razprodajaj naše liste?

Premalo bi bilo, če bi z „Gospodarjem“ in

„Stražo“ samo mirno stal pred cerkvijo. Ampak živahen moraš biti! Kliči ljudem: Straža! Gospodar! Hodi pred cerkvijo od gruč do gruč ter ponujaj! Pa ne le pred in po sv. opravilu, ampak ves čas, dokler se zbirajo ljudje kje blizu cerkve, razprodajaj liste. Od cerkvenega opravila ne grado vsi domov; nekateri čakajo popoldanskega opravila ter se zbirajo ali v izobraževalnem društvu ali pred cerkvijo. Idi s časniki za njimi! V večjih župnijah si organiziraj kolporter svoje pomočnike, podkolporterje po posameznih občinah ali vaseh!

Za svoj trud

dobiš 20% nagrade,

to je peti del izkupička. Od vsakih 60 vinarjev, ki jih dobiš za eno številko „Straže“ ali „Gospodarja“, je 12 vinarjev tvojih: Od neprodanih številk odreži glave, to je zgornji del ali napis Slov. Gospodar in Straža ter jih pošlji takoj prve dni vsakega meseca nazaj kot tiskovino. Vsak kolporter dobi mesečno od upravištva račun, ki ga poravnava po položnici.

Le brž na misijonsko delo!

Dobite v vsaki župniji takoj nekoga, ki bo razprodajal naše liste in naznanite upravištvu, koliko števil naj vam pošlje „Gospodarja“ oziroma „Straže“.

Ne pozabimo: Delo za katoliško časopisje je misijonsko delo!

Politični ogled.

Jugoslavija.

Ultimatum entente. Takozvana entente, ali pravzaprav Francija, Angleška in Italija, so stavile naši državi „ultimatum“, ali, kakor bi rekli po domače: „zadnje besedo“, s katero zahtevajo, da naj se na sledeči način pobotamo z Italijo: Italijani obdrže celo naše Primorje in še del Kranjske. Mesto Reka z okolico postane samostojno pod nadzorstvom zveze narodov. Tudi mesto Zader v Dalmaciji postane na podoben način samostojno. Poleg tega dobe Italijani tri dalmatinske otoke, ostali otoki in Dalmacija ostanejo pri Jugoslaviji, tuda ne smejo se rabiti v nobene vojaške namene. Po teh določbah dobe Italijani sledeče: 1. mi smo popolnoma odrezani od morja; 2. Jadransko morje je popolnoma laško morje; 3. Lahko dobe take meje, da nas lahko napadejo, kadar se jim zdi, a mi se ne moremo braniti; pod Italijo bi bilo do 500.000 Jugoslovancev, med tem, ko bi ne bilo v naši državi skoraj nobenega Laha. Te zahteve so po celi Jugoslaviji izzvale vihar ogorčenja. Začeli so se prirejati protestni shodi in manifestacije. Najhujše je bilo v Beogradu, kjer je množica celo napadla taško poslaništvo. Narodni Svet za neodrešeno domovino je priredil veliko protestno zborovanje v Mariboru in protestna zborovanja v Rušah in St. Ilju. Protestiralo se je tudi na shodih vseh strank. Pod takim pritiskom je ostala beogradska vlada še zelo krepka in je zahtevo entente odbila. Ker se je tudi Amerika jasno izjavila, da drži z nami, se je pričela entente umikati in želi zopet barantati. Ako se bo vlada dobro držasramni v svojih zahtevah.

Prenovitev vlade. Neprenehoma se govori, da se bo osrednja vlada v Beogradu, kakor tudi pokrajinska vlada v Ljubljani preosnovala, pa ne pride do nobenega uspeha. V Beogradu so se pogajali ministri z voditelji nasprotnih strank, med njimi tudi z doktorjem Korošcem. Bila bi res skrajna poteza, da se sestavi nova vlada, v kateri bi bile zastopane vse važnejše stranke. Le na ta način bi bilo mogoče varovati koristi in ugled države na zunaj. Dr. Korošec je to razumel in je postavil presenetljivo lahke pogoje. Glavna njegova zahteva je, da se skliče državni zbor. Za-se ne zahteva nobenih ministrskih sedežev in sploh nobene udeležbe pri vladi, obljubil pa, da se bo njegova stranka omejila samo na stvarno kritiko in bo drugače v vsem podpirala delovanje državne zborna in najnovejša poročila vede celo povedati, da bo državni zbor sploh razpuščen. Potem pa naj govore volitve!

Spremembe v pokrajinski vladi za Slovenijo. Samodržec v Ljubljani dr. Žerjav je odstopil kot predsednik Slovenije. Njegov naslednik v predsedstvu za Slovenijo

liberalni brat in dosedanji trgovski minister dr. Alber Kramer. Trgovski minister je postal dr. Vinko Puc, libe ralec in bivši advokat v Gorici.

Srbski radikalci, ki so se nekdanj malo ogrevali za skupnost z drugimi jugoslovanskimi plemenimi ter povdarjali predvsem srbstvo, postajajo vedno bolj navdušeni Jugoslavo. Je pač vpliv naše stranke, da je s svojimi stiki z radikalec ogreva to stranko za jugoslovansko vzajemnost.

Medmurje. Ravnikar je dr. Korošec prepo toval hrvatsko Prekmurje, ki meji na slovensko Prekmurje. Obhodil je vse župnije ter organiziral v tem kraju našo stranko. Sploh se na Hrvaškem naša stranka zelo utrjuje.

Narodni Svet za neodrešeno domovino. V nedeljo se je v Ljubljani vršila glavna skupščina Narodnega Sveta za neodrešeno domovino ter izvolil tudi trajni glavni odbor. Naloga te organizacije je, da — tvori politično zastopstvo prebivalcev zasedeljenih pokrajin, obenem pa tudi skrbi za koristi iselencev iz onih krajev ter jih med sabo druži.

Italija.

V Italiji so zopet izbruhnili hudi železniški in drugi štrajki. Ponekod so počivali skoraj vsi obrati. Zadnja poročila pravijo, da železniški štrajk pojena. Toda ako zaenkrat ugasne, bo izbruhnil kmalu zopet novi. Gospodarske razmere so v Italiji silno slabe, draginja, pomanjkanje, država je izgubila dva najvažnejša vira dohodkov: promet s tujci, ki so v časih obiskovali Italijo in pošiljave laških delavcev, ki so delali v tujini in pošiljali zaslužek domov. Ob enem ima pa država grozne stroške, zlasti radi tega, ker je zasedla naše kraje in mora vsled tega držati pol orožjem mnogo vojaštva. Med socijalisti v Italiji se zelo širi boljševiška struja.

Cehoslovaška.

Cehi so zasedli košček pruske Slezijske, ki jim je bila prisojena v Parizu — vsega skupaj 59 občin. Na Tešinskem se vrše priprave za ljudsko glasovanje, ki naj odloči, če pripada ta dežela češki ali poljski republiki. V državnem zboru se sedaj posvetujejo, kakšne pravice naj odmerijo Nemcem, ki prebivajo na Češkem, in kako urediti denarno vprašanje, kar se ima izvršiti z oddajo premoženja. A se ne morejo pogoditi, kako bi se ta oddaja izvršila. Sicer vladajo v državi socijalisti, med strankami so zelo hudi medsebojni boji, širi se pa tudi gibanje za odpud od katoliške cerkve.

Avstrija.

Na Dunaju ugibljuje samo eno: ali bo Amerika pomagala ali ne. Treba je živeži in denarja, država je že čisto na kantu, prodali in zajedli so vse, kar so mogli. Državni kancler dr. Renner dirja po

Kmetska Zveza. Naznanila.

Shodi Kmetske zveze v nedeljo, dne 6. februarja se vršijo: po sv. maši pri Gornji Sv. Kungoti v Soli, v Keki pri Hočah v gostilni Lebe popoldne ob 3. uri. V Ziech po ranem sv. opravilu.

Shod Kmetske Zveze v nedeljo v Pobrežju v šoli ob 2 uri popoldne. Pogovor glede volitev in sestava kandidatne liste.

Izobraževalni tečaji, ki jih prireditu Kmetska zveza in Kršćansko-Socijalna zveza, se vršijo po tem-le redu: v četrtek dne 5. februarja v Ptuj, v soboto, dne 7. februarja v Središču, v torek, dne 10. februarja, pri Sv. Križu na Murskem polju. Se enkrat pozivamo vse zaupnike, da poskrbijo za številno udeležbo. Pridejo naj možje, žene, mladeniči in dekleta. Začetek povsod ob 2 uri popoldne.

Poročila.

V Beltincih v Prekmurju se je pretekli teden vršil telovadni tečaj za prekmurske Orle. V nedeljo, dne 1. februarja pa je bil podučni tečaj za širje občinstvo. Udeležili so se ga v velikem številu možje in mladeniči. Govorili so dr. Hohnjec, Vl. Pušenjak, dr. Slavič, predsednik zveze Orlov F. Pirc in drugi govorniki, med njimi domači kaplan Lejko. Kmetska zveza je dne 2. februarja popoldne priredila na Cvenu (Ljutomer) politično zborovanje, ki je bilo izvršno obiskano. Prišlo je tako veliko število mož, da jih je bilo veselje gledati. Z veliko pozornostjo in z vsestranskim priprjevanjem so vrli možje evenske občine sprejeli poročilo, ki ga je podal poslanec dr. Hohnjec. Govorili so še tudi F. Magdič, Jakob Rajh in Karba, ki je predlagal naslednji dve resoluciji, ki sta bili soglasno sprejeti: 1. Zborovalci na shodu Kmetske zveze na Cvenu dne 2. februarja protestirajo zoper vsako kršitev občinske avtonomije in zoper vladno nakano, da bi se na Murskem polju občine strdale v veliko celoto, ter zahtevajo, da ostane vsaka občina v istem obsegu, kakor ga je imela poprej, k večjemu, da se ustvarijo, kjer je to utemeljeno v krajevnih razmerah, še manjše občine. Izkušstvo namreč potrjuje in večletno delovanje občinskih zastopov dokazuje, da se le na ta način da ugoditi krajevnim posebnostim in potrebam prebivalstva in da pri tem ostanejo stroški za občinsko upravo primeroma majhni. 2. Zborovalci odločno zahtevajo, da se volilna pravica podeli kmetickemu žensstvu ravno tako kakor moškim.

Ribnica na Pohorju. V nedeljo, dne 1. februarja smo imeli po ranem sv. opravilu krasno obiskan shod Kmetske zveze. Ta shod je bil odgovor na hujskiški shod socijalnih demokratov pred 14 dnevi. Govornik g. Krajnc je razjasnil sedanja politična in zlasti gospodarska vprašanja, označil nam nasprotne stranke in slednjije razložil, kaj je Kmetska zveza, kaj hoče in kaj je že storila za kmetijsko ljudstvo. Opozorjal je: za nižje in srednje sloje, zlasti za kmetijsko ljudstvo bo v naši državi le tedaj dobro, če bo vladala pravičnost; pravičnost pa bo zavladala le tedaj, če bodo vodila javno življenje in politike kršćan-

sluša načela. Krščanska načela v javnem življenju pa poudarja in priznava edina Kmetiska zveza: vse druge stranke: liberalna (demokratska), socialistična in Samostojna naplajajo, da se vera ne sme mešati v politiko, česaravno se politika sme vmešavati v vero, n. pr. glede veconomika v šoli in krščanskega zakona! Ribničani, ki priznavamo krščanska načela za zasebno življenje. Lečemo svoje krščansko mišljenje pokazati javno s tem, da se odločno oklenemo naše Kmetiske zveze, ki na podlagi krščanskih načel deluje za kmetstvo ljudstvo! Na shodu so se sklenile resolucije za ženske volilno pravico, za izmenjavo denarja 1 za 1, zoper brezverski šolski načrt in zoper grabežljivost Italijanov, ki nam hočejo odtrgati od Jugoslavije 300 tisoč Slovencev.

Sv. Anton na Pohorju. Nad 100 zborovalcev se je zbralo na Svečnico k shodu Kmetiske zveze. Govoril je g. Krajnc iz Maribora o gospodarskih vprašanjih: o davkih, carini, prehrani, denarju, drgnini in pojusnih vzroke sedanjih žalostnih gospodarskih razmer. Zborovalci so odločno ugovarjali proti nameravani izmenjavi denarja 4 za 1 in zahtevali, da se denar izmenja 1 krona za 1 dinar. Zahtevali so volilno pravico tudi kmetске žene in dekleta. Protestirali so proti Italijanom, ki nam hočejo uropati najzavrednejši del Jugoslavije. Slednjic so izrekli svoje zaupanje Jugoslovanskemu klubu in zahvalio doktor Korošcu, ki je tako odločno zahteval, da se denar ne sme izmenjati 4 za 1, kakor namerava vlada v velikanskem škodu kmetiskega ljudstva.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. Preteklo nedeljo se je vršil shod Kmetiske zveze. Predsedoval je naš znani živinodarinar Korpar, poročal pa poslanec Ivan Vesenjak v prvi vrsti o gospodarskih vprašanjih in davkih. Na predsednikov predlog se je poročevalo in Jugoslovanskemu klubu izrekla zahvala in zaupanje. Sprejele, odnosno odobrile so se tudi resolucije o davkih, carini in druge, ki se izročijo na pristojna mesta. Prihodnje nedeljo se snidemo zopet in poročal bo posebej o drugih strankah domačin Erhartič. Udeležimo se ga ravno tako v velikem številu, kakor zadnjega shoda. Kmetiska zveza stoji trdno in neomajno.

Pelenška. Shod Kmetiske zveze je bil nazlo sklican za nedeljo 1. februarja, udeležba kljub temu povoljna, vsled tega, ker so bili navzoči sami odločni in resni možje. Obsežno poročilo svojega rojaka poslanca I. Vesnjaka so vzeli zborovalci z zahvalo na znanje in se izrekli za njegove predloge. Izrazili so tudi Jugoslovanskemu klubu zaupanje.

Velika vas Osluševci je od prve do zadnje hišne številke vsa v taboru Kmetiske zveze. Vsi občani, moški in žene so podpisali polo in zbrali tudi vsak po svoji gospodarski zmožnosti za strankin sklop.

Isobraževalni tečaj v Konjicah dne 29. januarja je bil sijajno obiskan. Tako obiskanega podučnega tečaja še ni bilo na Slovenskem Stajerskem. Iz celoga okraja je prišlo toliko ljudi, da je bila velika telovadnica konjske slovenske šole natlačeno polna. Veliko jih v dvorani ni našlo prostora, stali so morali na hodniku. Prekrasen dokaz za ukažljivost našega napredek ljubečega ljudstva in za njegovo neomejno zvestobo do naše Ljudske stranke in Kmetiske zveze. Tečaj je otvoril in vodil pred. g. arhidijakon F. Hraščak. Predavala sta dr. Hohnjec in Vlad. Pušenjak. Ob 5. uri zvečer je imel poslanec dr. Hohnjec predavanje za delavce, ki so organizirani v Jugoslovanski Strokovni Zvezi.

Podpisani sem podpisal kandidatno listo Samostojne za občinske volitve okolica St. Jurij ob juž. žel. Ker pa nčem imeti nobenega opravka z g. g. Drofenikom, preključem javno na tej kandidatni listi svoj podpis. Sv. Jurij ob juž. žel., dne 1. svečana 1929. — Franc Slomšek.

Navodila.

Zaupniki Slovenske Kmetiske zveze, pozor! Po novem občinskem volilnem redu se ne bo, kakor je bilo dosedaj v navadi, razglašalo pred cerkvijo, kedar da so razpisane občinske volitve, kedar da je določen čas za ugovore ali reklamacije, kedar da bodo imeniki na ogled pri županstvu itd. temveč vse se bo javilo v občinah potom razglašano na občinski deski. Pazite na te razglase, da ne zamudite določenega roka.

Pristaši Slovenske Kmetiske zveze! Ne podpisujte še sedaj kandidatnih list, katero vam predlagajo naši nesprotniki. Ako je kdo podpisal kako tako listo sedaj, to se niti ni objavljen občinski volilni red, preključite takoj svoj podpis, javite dotičnim s podpis dvab prič in si pridržite prepis tega preklica. Vse osebe namreč, ki podpisajo kandidatno listo, ne do bi bile vpisane v volilnem imeniku, ali katere so podpisale vae kandidatnih list, ali ki so zlorabile splošne označbe še obstoječih skupin ali strank, bo raznovalo okrajno glavarstvo.

Domača politika.

Novo volitve v Kmetijsko družbo. Smo že sporočili v naših listih, kako sijajno je zmagala naša Kmetiska zveza pri volitvah v Kmetijsko družbo. Pravilno in z ogromno večino je bil izvoljen predsednikom naš pristav kmet Iskra. Volitev drugih odborikov se rjoveči samostojni in liberalci onemogochili. Liberalno časopisje javlja, da je na zahtevo samostojnih rogovil dr. Zerjav to volitev razveljavil z utemeljitvijo, ker bi se moral sklicati občni zbor za podružnice iz cele Slovenije, ne pa samo Kranjske. Odre-

jena bo baje volitev novih delegatov. Uradno pstrjena se ta vest ni, pa pri samodržcu Zerjavu je mogoče vse! Dolžnost naših pristavov pa je, da tudi pri drugih morebitnih volitvah pokažejo združeni Kranjci in Stajerci nad liberalci in samostojnimi še bolj sijajno zmago kot je bila prva. Na svidenje pri Filipih.

Najvišje cene za živino hočejo določiti liberalci in socialni demokrati, ki zdaj vladajo državo. Doda je bilo navadno tako, da je vsak sam določil svojemu blagu ceno. Čevljar čevlju, klobučar klobuku, tovarnar stroju itd. Samo kmet ne bi smel živini in svojim pridelkom določiti cene, samo njemu bi se naj predpisalo, po kaki ceni sme prodajati živino? Seveda tako učijo socialni demokrati in mastni frakarji, ki trdijo, da je kmetiski pridelok tudi njihova last. Kmetu bi ti ljudje predpisovali cene, katerih se naj drži, tega pa ne vidijo, po kakih cenah mora kmet pri trgovih kupovati svoje potrebščine! Kedar bo kmet določal cene trgovcem, krojačem, čevljarjem, kovačem itd., potem naj določajo mestni frakarji in socialni demokrati cene kmetiskim pridelkom. Dokler pa tega ni, tako dolgo morajo kmetje zahtevati za se iste pravice in isto prostost, kakor jo uživajo drugi. Kmetje! Odprite oči, da spoznate svoje sovražnike — liberalce in socialne demokrate, ki zdaj hodijo okrog vas in vas hočejo opehariti pri občinskih volitvah za vse glasove! Gorje kmetu, ako bo v občini gospodaril liberalce ali pa socialni demokrat! Kmet bo plačeval, pravico pa ne bo imel nobenih. Zato kmetje! Pri bodočih občinskih volitvah strnite se tesno v Kmetisko zvezo in pod zastavo Kmetiske zveze v boj proti liberalcem in socialnim demokratom, ki so vaši edini nasprotniki!

Samostojni in živinske cene. Zadnji Kmetijski list, ki je glasilo Samostojne stranke, prinaša cene, ki se nameravajo določiti za živino v Sloveniji, a ne zive zoper to namero naše vlade niti besedice. Torej je Samostojna čisto zadovoljna s tem, da se živini določijo najvišje cene! Seveda Urek bi rad prišel v vlado, zato pa mora biti Samostojna lepo tiho ako liberalci in socialdemokrati kaj skuhaajo zoper kmeta. Kmetje, obrnite povsod hrbet Samostojnejem, ki so proti temu, da bi vi za par vinarjev dražje prodali svojo živino!

80 % nas je! Samostojna je proglasila: vseh kmetov je 80% prebivalstva države, torej zedinimo se samo na kmetiskem stališču: kmet kmeta! — pa bomo obvladali vse! Toda k tem 80% stejo vse, kar dela ali živi od zemlje, četudi samo deloma. Torej: 1. vse one, katerim je zemlja samo kapital, kakor veleposestniki, trgovci, krčmarji, meščani in drugi, ki imajo tudi zemljo, a jo vsaj deloma obdelujejo drugi in ne žive izkjučno od nje. 2. prave kmete, ki žive od kmetije, katero obdelujejo sami s svojo družino. 4. kmetске delavce, viničarje, bajtarje, najemnike. 4. osebe ki imajo res tudi nekaj sveta, a v znatni meri žive tudi od drugih poslov, so obrtniki, delavci v industriji, uslužbenici in nameščenci. S krikom: kmet kmeta bodo odbili od sebe vse pod številko 3 in 4 navedene osebe in potem bodo pravi kmetje, katerih vseh skupaj moramo ni niti 10% osamljeni in osovraženi od vseh.

Nemci, nemškutarji in naši liberalci — britej v dejanju! Nemci in nemškutarji so ovajali naše zavredne Slovence leta 1914 stari mačehi Avstriji, da je vlačilo to nedolžne žrtve po zaporih in ječah. Komaj smo se iznebili nemških suženjskih spon, že nas hočejo ob svitu svobodnega solnca trobratske nam Jugoslavije po vzgledu avstrijskih kronikov pahniti v ječe ovauskim potom naše narodne boritilje narodni bratje liberalci. Z Zehotom so začeli. So ga sicer morali zopet izpustiti, pa Zehotov zapor je bratsko zahrbtni udarec, ki bo bčel našo krščansko pošteno slovensko javnost leta in leta. Maščevalo ga bodo volitve.

Jugoslavlani pa taki! V Samostojni kmetijski stranki so sedaj na meji glavni stebri: večni kandidat Stajercijancev orehovski Wratschko, svečinski polentar in zagrnjen Südmarkovec Pascolo, pesniški železniški uradnik Hojnigg, Stajercev dopisnik Schnudler od Sv. Jakoba, Grega Pevec iz Roginske gorce in še četa šuma tekih. Živijo samostojni narodnjaki!

Mermolja — Pascolo! Kdo ne pozna značaja polentarija in zagrnjenega protivnika slovenskega imena Pascola v Svečini! Pascolo je bil letaj 1914 ovaduh poštenih Slovencev, bil je predsednik Südmarke in Schulvereina v Svečini, bil je neusmiljen revizitor živine in pridelkov, bil je kričad proti Jugoslaviji, je hodil k cesarju Karlu protestirat proti ustanovitvi naše države, bil je filozof, verižnik in vojni dobičkar. In danes je Pascolo glavni steber in agitator Mermoljeve liberalne Samostojne kmetijske stranke. Ziveli dve svili zvezdi: Pascolo-Mermolja!

Crešnjar Mermolja in Stori. Vodja Samostojne ne zna saditi samo črešenj mesto vinske trte, ampak mesto drv zna izposlovati svojim pristavem šore, da si jih sami izkopljejo za kurjavo. Z Mermoljevimi Stori vam je ta le agrarni reformator Mermolja objavljal svojim samostojnim za zimo graščinsko farovška drvo. Prišla sta zima in mraz, obljubar Mermolja objavljala, da je izposloval za svoje pristave vse šore po vseh gozdovih jarenske okolice. Samostojni toraj le krampe in sekire v roke, pa po Stori. Jareničani, Mermolja vam je dal šore, sam si bo pa krpel žepo pri samostojnem Ekonomu v Ljubljani. Crešnje in Stori, to je Mermoljeva zapuščina samostojnim na Stajerskem

Sentlenarški advokat dr. Gorišek snuje novo Kmetisko stranko. K sebi v pisarno vabi kmetске župane iz celoga okraja. Torej liberalni advokat dr. Gorišek hoče biti kar naenkrat vodja „Kmetiske stranke“. V svojo stranko snubi sedaj vse: klerikalce, samostojne, socialiste in bivšega župana Sollaka in ljudi take baže. Posebno slavo pa mu dela bivši četovednj njegove sredne straže.

Samostojni divjaki na tečaju v Smarju. Kibernetni listi se silno zavzemajo za samostojne divjake, ki so pod vodstvom mesarja in krčmarja Habjana brez poudara napadli murne naše pristave. Pravi bratci! Se enkrat pribijemo: Habjan je s svojo ed vseh vetrov skupaj stepeno tolpo namenoma napadel naše. On je glavni krivec vsega kar se je zgodilo. Obogatel se je z denarjem, ki so mu ga znosili pobožni romarji Sv. Roka in krščansko misleči kmetje, sedaj pa je s svojim divjaštvom pritisnil Smarju tak pečati!

Kako podpisuje „Samostojni“ kandidatno listo. Od Sv. Marjete nam poročajo, da „Samostojni“ kar na debelo pobirajo podpise za kandidatno listo. V večini slučajev niti ne zahtevajo moževega (kandidatnega) lastnoročnega podpisa, ampak podpisujejo jih kar otroci, žene ali sploh vsakdo, ki jim pride ravnje pod roko. Opozarjamo naše ljudi, da je tako postopanje kaznjivo. Brez usmiljenja naznanite tajništvo Kmetiske zveze vse tiste, ki so akim ali nasilnim potom pobirali podpise. Skrbeli bomo, da dobi vsak tak politični goluf zasluženo kazen. Naši ljudje, ki se se podpisali na kandidatno listo kake nasprotne stranke, naj takoj prekličejo podpis in naj naznanijo to tudi okrajnemu glavarstvu.

Gospodarstvo.

Apneni dušik in njegova uporaba.

Apneni dušik vsebuje povprečno 17 do 21% dušika, je fin črn prah, kateri pa, če ga ne shranimo v dobro zaprtih posodah iz kesitra, pride v dotiko z zrakom in vodenimi hlapovi, se spremeni in izgubi svoj dušik. Na ta način spremenjeni apneni dušik ne oddaja zemlji več dušika, marveč postane le čisto apneno gnojilo. Uporabiti moramo apneni dušik šimpreje po nakupu ali ga shraniti, kakor že preje omenjeno, v dobro zapirajočih se kosirastih posodah v suhem, zračnem in ne pretoplem prostoru.

Apneni dušik, kakor ga sedaj dobivamo iz tovarne in od naših kmetijskih podružnic, ni pomešan z vodo ali oljem in radi tega jedek. Skoduje lahko očesu, kakor tudi žlezam nosa, grla, ust in moramo biti, ko ga raztrešujemo po polju, zelo pazljivi. Pri trošenju si torej moramo oči zavarovati z očalami, podobnim onim, kakor jih nosijo avtomobilisti ali kamnoseki, preko ust pa si prevežemo kak robec. Da se ga pri razsipavanju preveč ne razprši v zrak, ga najbolje pomešamo pred uporabo z zemljo ali Tomažovo žlindro in si za to delo izberemo vreme brez vetra. Ker skoduje apneni dušik radi njegove jedkosti tudi mladi rastlini in semenu, ki kafi, ga moramo potresti na polje najmanje 8—14 dni pred setvijo in takoj podorati ali podbrnati, kajti še le v zemlji se apneni dušik razkroji v amonijak in soliter, kateri slednji služi potem rastlini kot dušična hrana.

Potresati apneni dušik po vrh rastlin, je stvar katera, če se pravilno ne izvede, ima lahko najslabše učinke na razvoj dotičnih rastlin. Zgodi se namreč lahko, da apneni dušik, potresen na mlade rastline, v času, ko so iste še rosne, požge nežne lističe in stebelca in jih tako težko oškoduje v nadaljnjem razvoju, če jih celo ne uniči. Izbrati si moramo torej pri potresanju povrh rastlin suho vreme brez vetra in po dovršenem delu apneni dušik takoj podbrnati. Najpriporočljivejše je pa, če hočemo gnojiti z apnenim dušikom povrh rastlin, storiti to še le tedaj, ko so rastline dovolj dorasle in krepke in jim jedkost apnenega dušika ne more več škodovati. V splošnem pa potresujemo apneni dušik povrh rastlin le tedaj, če hočemo z njim uničiti plevel.

Mešati smemo apneni dušik le s sledečimi drugimi gnojili: s Tomažovo žlindro, kostno meko in z apnom.

S kajnitom in salpetrom se sme mešati le tedaj, če to zmes takoj vporabimo. Dalje časa s tema dvema gnojiloma pomešan napravlja zmes grude.

Nikakor pa ne smemo mešati apnenega dušika z superfosfatom, žveplenokislino amonijakom in domačim hlevskim gnojem, kajti apno apnenega dušika se spoji takoj s fosforno kislino preje imenovanega gnojila in izgubijo ta gnojila tako svojo najbolj realne snov, svoj fosfor.

Pri spomladnem gnojenju ugaja apneni dušik najbolje: jarinam in sicer pšenici, rži in ječmenu in se potrese po 1 oralu 50—70 kg. Koruza potrebuje na oral 70—100 kg, krmska repa 100—150 kg in krompir, kateri izžerpa ves dušik, potrebuje 50—60 kg na oral. Tudi za travnike, ako niso mokri, močvirni, je apneni dušik izvrstno gnojilo in se potresa 50 do 70 kg na oral. Potresati pa moramo travnike meseca januarja in februarja in takoj apneni dušik podbrnati, kajti pozneje potresen bi škodoval mladi travi.

V vinogradu potresamo 200 do 250 kg na oral, kar je velikega pomena za razvoj trte, ker zatira plevel. V mokrem vinogradu pa škoduje. Slednjic pa ima apneni dušik tudi to lastnost, da deluje gnojilno še celo v drugem letu po potresanju, vsled česar je neprecenljive vrednosti za našega kmeta.

Pristojbine za označnike. Mnogokrat nastanejo zaradi pristojbin prepiri med strankami, občino in označnikom (konjederec, konjač, pne, Wassenmeister) radi pristojbin. Zgodi se, da zahteva označnik od kmetovalca večsah višje pristojbine, kakor je bila žival živa vredna in obratno mislijo nekateri župani, da mora označnik svoja dela brezplačno opravljati. V uradnem listu št. 7 iz